

Lausunto Varsinais-Suomen matkailuohjelmasta 2013-2020

Varsinais-Suomen liitto on pyytänyt Turun kauppakamarilta lausuntoa Varsinais-Suomen matkailuohjelmasta 2013 – 2020. Kyse on lausuntopyynnön mukaan lähinnä edellisen Varsinais-Suomen matkailustrategian päivittämisestä vuosiksi 2005-2011.

Turun kauppakamarin mielestä matkailustrategian päivitys on hyvin ajankohtainen edellisen matkailustrategian päättyessä korkeatasoiseen Euroopan Kulttuuripääkaupunki 2011-vuoden toteuttamiseen Turussa ja muualla Varsinais-Suomessa.

Matkailustrategiassa on erittäin ansioituneesti visioitu strategia 2013-2020 lähtökohtinaan

- alueen ympärivuotinen saavutettavuus sekä maalta, mereltä että ilmasta
- yhtenä vetovoimatekijänä ainutlaatuinen Turun saaristo
- Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden vauhdittamana kulttuurimatkailu
- investoinnit infrastruktuuriin sekä
- Varsinais-Suomen alueen tuominen esiin viljavuutensa ansiosta Suomen ruoka-aittana.

Kaikki nämä lähtökohdat ovat tärkeitä Varsinais-Suomen matkailun kehittymisen kannalta. Alueen saavutettavuus on edellytys matkailun eteenpäinviemiselle alueella. Tämän tulee sisältää mm. satamatoimintojen jatkuvan kehittämisen sekä matkustaja- että tavaraliikenteen osalta, hyvien lentoyhteyksien varmistamisen säilyttämällä jo olemassa olevat yhteydet, mutta myös lentoyhteyksien jatkuvalla uushankinnalla sekä kotimaisten että kansainvälisten yhteyksien osalta ja tämän lisäksi maantieyhteyksien kehittäminen mm. VT 8 ja VT 9 ovat ensiarvoisen tärkeitä. Turun saavutettavuutta tulisi tukea varmistamalla Pohjoisen kehityskäytävän Oslo – Tukholma – Turku – Helsinki - Pietari aikaansaaminen kuten myös rautatieliikennöinti ESA-rata hankkeen loppuun saattamisella. Kaikki em. hankkeet ovat oleellinen osa Turun saavutettavuutta matkailijoiden näkökulmasta. Ennen kaikkea tulisi huomioida venäläisten matkailijoiden mahdollisuus helposti ja nopeasti tulla Varsinais-Suomen alueelle.

Rannikko- ja saaristoalueen elävöittämisessä ja asuinkelpoisuudessa on perinne-elinkeinojen hiipussa kohdistettu matkailuun suuret odotukset jo vuosia. Saaristoalueemme onkin kiistatta eräs ainoita kansainvälisen kilpailukyyn omaavista alueistamme. Tästä tunnustetusta tosiasiaista huolimatta on alueen saavutettavuus huonontunut vuosi vuodelta eikä esim. kansallispuistojen vetovoimatekijöitä ole pystytty hyödyntämään. Matkailustrategiassa esitetyt liikenteen kehittämisen mahdollisuudet ja uudet keinot ovat avainasemassa alueen matkailullisessa hyödyntämisessä ja kehittämisessä. Matkailuinvestointien mahdollistamiseksi ja nykyisten ja uusien yritysten kannattavuuden takaamiseksi on ensiarvoisen tärkeää huomioida ohjelmassa esitetyt painopisteet. Myös yhteistyö Uudenmaan, Satakunnan ja Ahvenenmaan kanssa on oleellista matkailuelinkeinoa ja viipymäaluetta kehitettäessä.

Kulttuurimatkailun edelleen kehittämiseen panostaminen vahvistaa nyt jo kohtuullisen hyvällä tasolla olevaa alueen kulttuuritarjontaa. Tässä myös tulisi ottaa huomioon matkailijoiden

palveleminen ympärivuotisella tapahtumien varmistamisella. Ainoastaan kesätapahtumat eivät riitä alueen vetovoimaisuuden varmistamiseen.

Varsinais-Suomen alueen kehittäminen Suomen ruoka-aittana on hyvin varteenotettava lähtökohta matkailun kehittämiseksi. Tässä on kuitenkin pystyttävä varmistamaan alueen ruokatuotannon sekä ravintoloiden ja muiden matkailuyrittäjien yhteistyö ja toisiaan tukeva toiminta. Ruoka-aitta - lähtökohdan tueksi tulee kehittää ja varmistaa uusien sekä jo olemassa olevien tuotteiden sujuva logistinen ketju ja tuotteiden riittävyys. Jotta pystytään varmistamaan logistinen sujuvuus ja tuotteiden riittävyys, tulee toiminnalle luoda pysyvä järjestelmä. Järjestelmän tulee perustua sille, että mahdollistetaan ruoka-aitta -tuottajien toiminnan kehittymismahdollisuudet ja siten se, että ruoka-aittateemaa voidaan hyödyntää matkailumarkkinoinnissa myös pidemmällä tähtäimellä.

Kauppakamari näkee käyttökelpoisena ja erittäin hyvänä lähestymistapana strategiassa jaottelun Strategiset linjaukset:

- kaupunkikeskukset
- matkailukeskittymien vyöhyke
- luontovyöhykkeet.

Matkailullisten investointien painopistealueina hankerahoituksen ohjauksessa tulisi olla kaupunkikeskukset ja matkailukeskittymien vyöhyke. Tavoitteena tulisi olla mahdollistaa kaupunkikeskuksista saariston matkailukeskittymien alueelle suuntautuva päivämatkailu sekä matkailijan niin halutessa viipymä tuolla alueella. Tällä mahdollistetaan monipuolinen tarjonta matkailijoille, olivatpa he sitten yritysvierailijoita, kongressimatkailijoita tai turistimatkailijoita. Tämä myös vahvistaisi alueen monipuolista kilpailukykyä muuhun Suomeen verrattuna saariston ainutlaatuisuudesta johtuen.

Matkailuohjelmaluonnoksen toimintasuunnitelma osio on vain viitteellinen. Siinä osassa korostuu oppilaitosorganisaatioiden osuus. Erityisesti tulisi korostaa alueen yritysten toimintaa sekä yritysten ja oppilaitosten yhteistoimintaa. Oppilaitostoimintaa ei tule missään tapauksessa jättää ohjelman ulkopuolelle, sillä sen tasokkuudella varmistetaan omalta osaltaan tuotekehitys sekä muunlainen innovointi alalla.

Matkailuohjelman hallinnoijaksi tulisi nimetä yksi taho. Tällä varmistettaisiin riittävä koordinaatio eri osa-alueiden välillä. Nyt esillä olevassa mallissa voisi helpostikin käydä niin, että kukin eri toimijataho toimisi omalla alallaan, varmastikin hyvin ansioituneesti, mutta eri tahot eivät olisi tietoisia siitä mitä muut toimijat kehittävät tai mihin ne pyrkivät. Tavoitteena pitää olla yhteinen visio ja toimintasuunnitelma koko Varsinais-Suomen matkailulle.

Kauppakamari näkee kehittämisen arvoisena ajatuksena Turun sataman matkailullisen kehittämisen. Eräs mahdollisuus tähän voisi olla Merikeskuksen kehittäminen alueella, joka yhdistäisi saman katon alle sataman matkustajaterminaalit ja niiden liikennepalvelut, sekä rautateitse että maanteitse. Samaan kokonaisuuteen voitaisiin yhdistää lisäksi myös hotelli- ja ravintolatoimintaa ottaen huomioon Turun alueen merkittävä merihistoriallinen arvokkuus.